Kestävyysraportti ODIN Rahastot

2019

Sisältö

Lyhyesti kestävyydestä 3
Pessimistejä, optimisteja vai realisteja? 4
Miten toimimme 6
Rahastomme 9
Mitä olemme tehneet vuonna 2019 11
Vuosiohjelma 12
Vuoropuhelu yhtiöiden kanssa vuonna 2019 13
Monet yhtiöt – Strategia ja raportointi 20
Poissulkemiset ja tarkkailu 21
Hiilijalanjälki 22
Yhteistyö ja kehitys 24
Walk the talk 25
Tavoite vuodelle 2020 26

ODIN on aktiivinen, vastuullinen ja kauaskatseinen salkunhoitaja. Työmme päätarkoituksena on luoda asiakkaillemme hyvää ja pitkäaikaista tuottoa. Sijoituskohteinamme olevien yhtiöiden pitkäaikaisena omistajana analysoimme perusteellisesti yhtiön historian, riskit ja tulevaisuuden mahdollisuudet. Tässä työssä ESG-periaatteilla on tärkeä tehtävä. ESG on lyhenne sanoista Environmental (ympäristö), Social (yhteiskunta) ja Governance (yrityshallinto). Tässä raportissa käytämme ESG:n sijaan käsitettä kestävyys.

Poimimme osakkeet yksitellen ja punnitsemme tarkasti valitsemamme yritykset. Kestävyysperiaatteet vaikuttavat pitkällä aikavälillä yhtiöiden arvonmuodostukseen ja siksi kestävyyteen liittyvät arviot ovat keskeinen osa kaikkia sijoituspäätöksiä. Tämä pätee myös arvioitaessa korkopuolen sijoituksia. Koska kestävyys ja arvonmuodostus kuuluvat läheisesti yhteen, salkunhoitajien edun mukaista on toimia aktiivisina omistajina.

Aktiivisina salkunhoitajina olemme vuoden 2019 aikana äänestäneet kaikissa omistuksessamme olevien yhtiöiden yhtiökokouksissa, osallistuneet moniin vaalikomiteoihin ja käyneet luonnollisesti vuoropuhelua useimpien yhtiöiden kanssa tietyistä tapahtumista, strategioista ja raporteista. Olemme myös paneutuneet syvällisemmin aiheisiin vuoden 2019 ohjelmassamme – ja hankkineet tietoa ulkopuolisilta asiantuntijoilta täydentääksemme omaa tietämystämme ja voidaksemme esittää parempia kysymyksiä ja vaatimuksia yrityksille, joiden osakkeisiin sijoitamme.

Vuoden 2019 aikana perustimme ODINiin ESG-komitean. Tällä foorumilla keskustelemme ongelmallisista aiheista ja laadimme ratkaisuja koko organisaatiota varten. Sen lisäksi, että keskitymme tähän aihepiiriin omistuksiimme kuuluvissa yhtiöissä, pyrimme myös itse yrityksenä lisäämään toimintamme kestävyyttä. Tähän asia, johon aiomme tulevana vuotena käyttää enemmän aikaa. Vuoden 2020 aikana aiomme muun muassa laatia ilmastolaskelman ja tavoitteenamme on ilmastoneutraalius vuonna 2020.

Tästä raportista voit lukea enemmän ODINin tavasta toimia kestävän kehityksen hyväksi ja siitä, mitä olemme tehneet vuonna 2019.

Hyviä lukuhetkiä!

BJØRN EDVART KRISTIANSEN
VÄLIAIKAINEN TOIMITUSJOHTAJA

Pessimistejä, optimisteja vai realisteja? .....

Maailman ihmiset voidaan jakaa optimisteihin, jotka hakevat positiivisia muutoksia ja mahdollisuuksia, ja pessimisteihin, joiden mukaan asiat olivat ennen paremmin ja jotka keskittyvät maailmassa tapahtuviin negatiivisiin muutoksiin. Joidenkin mielestä on ehkä myös niitä, jotka sijoittuvat näiden välille olemalla"realisteja", jotka näkevät asiat niin kuin ne ovat, jotka eivät ole optimisteja eivätkä pessimistejä, vaan pohtivat ongelmia ja ratkaisuja tosiasioiden pohjalta.

Nyt, kun meitä uhkaa mahdollinen perustavanlaatuinen muutos, joka voi poistaa hyvän elämän perusedellytykset suurelta osalta maapallon väestöä, on syytä kysyä, ovatko optimistit, pessimistit vai realistit parhaiten varustautuneet tämän uhan varalta. Ihmisen aiheuttamien ilmastonmuutosten seuraukset edellyttävät poliittisen tason toimia, jokaisen meistä toimia, toimia elinkeinoelämältä ja instituutioilta, joilla on resursseja, osaamista ja vaikutusvaltaa johtaa maailmaa uuteen ja kestävämpään suuntaan.

Useimmat meistä eivät halua kuunnella ilmastopessimistejä, jotka muistuttavat meitä joka hetki, että olemme vuosikymmenien ajan eläneet kestämättömällä tavalla, joka on jokaisen poltetun öljytynnyrillisen myötä ryöstänyt lastenlapsiltamme turvallisen tulevaisuuden. Kuuntelemaan kykeni lapsi, 16-vuotias tyttö, ja kyllä, häntä voi halutessaan kutsua ilmastopessimistiksi, saadakseen maailman heräämään todellisuuteen ja ottamaan vastaan ilmastopessimistien sanoman. Greta Thunberg saa nyt luovuttaa viestikapulan optimisteille. Heille, jotka näkevät ratkaisuja ja jotka haluavat tehdä vaikeita päätöksiä, koska he uskovat parempaan tulevaisuuteen, jossa pystymme hidastamaan päästöjä uuden teknologian ja elämäntapamuutosten avulla. Tarvitsemme myös annoksen realismia priorisoimalla toimenpiteitä, jotka on eniten toteuttamiskelpoisia ja joilla on suurin positiivinen vaikutus, emme symbolisia eleitä, jotka antavat vain hyvän omantunnon mutta joilla ei ole minkäänlaista todellista vaikutusta.

Pieniä ja suuria ongelmia

Vaikka ilmastokriisi on laajuudeltaan ennennäkemätön, sillä on yhtäläisyyksiä monien pienten ja suurten ongelmien kanssa, jotka olemme onnistuneet kautta historian ratkaisemaan. Kapitalismin tuloksena hyvinvointi on kasvanut huimaa vauhtia, mutta samalla on ollut välttämätöntä säätää lakeja ja sääntöjä ja ottaa käyttöön vahva moraalinen kompassi ympäristöön, yhteiskuntaan ja yksittäisiin ihmisiin kohdistuvien negatiivisten sivuvaikutusten rajoittamiseksi. Tie nykyiseen hyvinvointiin on ollut ja on täynnä ristiriitoja.

Ristiriitoja

Työmme muiden ihmisten rahojen hoitajina on myös täynnä ristiriitoja. Monien "vihreiden" yhtiöiden arvostus on nyt noussut osakemarkkinoilla niin, että on epätodennäköistä, että niillä voidaan saavuttaa jatkossa hyvää tuottoa osakkeenomistajille. Joillakin yhtiöillä on mahdollisesti olemassa ratkaisu yhteen tai useampaan haasteeseen, mutta on epävarmaa, saavatko ne toimintaansa koskaan kannattavaksi. Onko niin, että meidän on luovuttava tuotoista voidaksemme sijoittaa hyvällä omallatunnolla? Menettävätkö osuudenomistajamme tuottoja, koska emme halua sijoittaa "tahriintuneisiin" yhtiöihin, vaikka ne olisivat edullisesti hinnoiteltuja ja kannattavia? Miten suhtaudumme maailmaan, jossa pelinsäännöt muuttuvat monin tavoin jyrkästi seuraavien 5-10 vuoden aikana?

Lähestymistavallamme näihin ongelmiin on suuri vaikutus sijoitusfilosofiaamme ja tapaamme koota sijoitussalkkuja. Meillä on keskitettyjä rahastoja, joihin kuuluu 25-40 yhtiötä. Tämä merkitsee, että voimme laatia perusteelliset analyysit jokaisesta yksittäisestä yhtiöstä ja että meidän ei tarvitse tinkiä kestävyysvaatimuksistamme eikä tuottovaatimuksistamme. Voimme olla aktiivisia omistajia käymällä jatkuvaa vuoropuhelua yhtiöidemme kanssa saadaksemme tietoa niiden päivittäiseen toimintaan liittyvistä ongelmista, haastaa niiden kestävyystoimia ja huolehtia siitä, että sanat muuttuvat teoiksi.

ODIN-malli

Pitkän aikavälin lähestymistapa sijoituksiimme johdattaa meidät yrityksiin, joilla on halua ja kykyä parantaa jatkuvasti toimintaansa voidakseen sopeutua tulevaisuuden vaatimuksiin jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Kestävyyttä koskevan yritysten kanssa käymämme vuoropuhelun tarkoituksena on samalla ymmärryksen lisääminen johdon yleisestä kyvystä ajatella pitkälle tulevaisuuteen ja ottaa huomioon eri riskitekijöitä. Omistajaohjauksella, johtamisella ja yrityskulttuurilla on

suuri vaikutus arvonmuodostukseen. Mielestämme yhtiöt, joiden kestävyystyö perustuu vankasti sen johdon ja hallituksen tahtoon ja on myös hyvin integroituna yrityskulttuuriin, ovat yhtiöitä, jotka pystyvät ajan mittaan muita paremmin kasvamaan kannattavasti. Näihin kuuluu monia, monilla eri toimialoilla toimivia yhtiöitä (myös muita kuin vihreitä ”itsestäänselvyyksiä”), jotka pystyvät luomaan lisäarvoa sekä yhteiskunnalle että osakkeenomistajille. Sillä todellisen muutoksen aikaansaamisen edellyttää kaikkien osallistumista.

Olemme avoimia toiminnastamme, omistuksistamme ja periaatteistamme. Se tekee meistä vastaanottavaisia kritiikille, toivottavasti rakentavalle, monelta eri taholta. Näin voimme tulla paremmiksi työssämme kestävän kehityksen hyväksi.

Kun seuraavan kerran luet lehdestä kestävästä rahoituksesta, siitä, että pääoman omistajien on nyt ryhdistäydyttävä ja huolehdittava pääomansa kohdistamisesta kestävän kehityksen yrityksiin, muista, että rahastosijoituksesi kautta myös sinä olet pääoman omistaja. Pyrkimyksenämme on parhaan kykymme mukaan hoitaa pääomaasi vastuullisesti niin, että saat pääomallesi hyvää tuottoa alhaisella riskillä samalla, kun pääomastasi tulee osa ratkaisua yhteiskuntana kohtaamme ongelmiin, ei osa niitä ongelmia.

ANE S. RONGVED
KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSASIOISTA VASTAAVA

Miten toimimme .....

Poimimme osakkeet yksitellen ja punnitsemme tarkasti valitsemamme yritykset. Kestävyysperiaatteet vaikuttavat pitkällä aikavälillä yhtiöiden arvonmuodostukseen, ja siksi tähän aihepiiriin liittyvät arviot ovat keskeinen osa kaikkia sijoituspäätöksiämme ja ne kannustavat myös salkunhoitajiamme harjoittamaan aktiivista omistajuutta. Vuonna 2012 allekirjoitimme YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Tämä tarkoittaa, että sitoudumme ottamaan huomioon toimintojen vastuullisuuden ja kestävyyden periaatteet arvioissamme yhtiöistä ja salkuista sekä raportoimaan niistä. Tämä koskee myös korkorahastoja. Voimme tiivistää toimintamme kolmeen osaan:

INTEGRAATIO tarkoittaa muun muassa sitä, että analysoimme sijoituskohteinamme olevien yhtiöiden toiminnan kestävyyden. Kaikki yhtiöt, joihin sijoitamme, esitellään hallinto-osastolle, ja tässä yhteydessä esitellään myös arvio niiden toiminnan kestävyydestä. Toisin sanoen arvioimme kestävyyteen liittyvät riskit ja mahdollisuudet ja tavan, jolla yhtiön hallitus ja johto on koottu näiden asioiden hoitamiseksi. Lisäksi teemme säännöllisin väliajoin kokonaisarvioita sijoitussalkuistamme. Hyvien arvioiden tekeminen edellyttää olennaisten tietojen käytettävyyttä, ja käytämme monista eri lähteistä saatavia tietoja. Niihin kuuluu sekä julkisesti saatavilla olevia tietoja kuten vuosikertomuksia, NGO-raportteja ja vastaavia, mutta myös tapaamisten yhteydessä kunkin yhtiön johdon edustajilta sekä analyytikoilta saatuja tietoja. Käytämme myös ulkopuolisia analysointitoimistoja, joilta saamme objektiivisia arvioita yrityksistä. Tällä hetkellä käytämme Sustainalytics-analytiikkatoimistoa, joka antaa meidän käyttää yhtiötietokantojaan ja analyytikkojaan sekä analyysejä, jotka koskevat tuotevalikoimia ja tapahtumia.

AKTIIVINEN OMISTAJUUS tarkoittaa osakkeenomistajan äänioikeutemme käyttämistä sekä äänestämällä yhtiökokouksissa että käymällä vuoropuhelua sijoituskohteinamme olevien yhtiöiden kanssa. Osallistumme myös valintakomiteoiden toimintaan. Tavoitteena on varmis-

taa yritysten kehitys parempaan suuntaan ja vaikuttaa siihen. Näin yhtiöt ovat paremmin varustautuneita toimimaan kohtaamissaan erilaisissa ongelmatilanteissa, mikä on myös osakkeenomistajien edun mukaista.

Tavoitteenamme on äänestäminen kaikissa sijoituskohteinamme olevien yhtiöiden yhtiökokouksissa. Jotta voisimme onnistua tässä parhaalla mahdollisella tavalla, käytämme ISS Proxy Voting Service -palveluita saadaksemme ehdotuksia kestävyysnäkökohtien ottamiseksi huomioon äänestyksissä. Vuoropuhelussa sijoitussalkkuyhtiöidemme kanssa tämä liittyy tavallisesti erityisen tärkeinä pitämiimme tapahtumiin, raportteihin tai teemoihin. Jos kyseessä on jokin salkkuyhtiöihimme liittyvä tapahtuma, ensimmäinen reaktiomme on vuoropuhelu yhtiön kanssa. Jos yhtiössä ei näytä olevan kykyä tai halua muutokseen, luovumme sen osakkeista. Keskitettyjen salkkujemme vuoksi olemme monissa tapauksissa salkkuyhtiöidemme suuromistajia ja ääntämme kuunnellaan. Tapauksissa, joissa emme ole suuria omistajia, teemme usein yhteistyötä toisten sijoittajien kanssa.

POISSULKEMISET JA TARKKAILU ovat vaikuttamiskeinojamme silloin, jos yhtiöissä ilmenee jotain, mikä saattaa olla ristiriidassa periaatteittemme kanssa. Aktiivisina salkunhoitajina toimintatapaamme kuuluu salkkujen kokoaminen yrityslähtöisesti, eikä meillä periaatteessa ole kovin suurta tarvetta laatia poissulkemislistoja yhtiöistä, joita emme halua salkkuihimme. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki yhtiöt, joihin sijoitamme, on analysoitu perusteellisesti ja valittu pitkän prosessin tuloksena. Joukko yhtiöitä suljetaan pois yhtiön riskiprofiilin ja tulevaisuudennäkymisen kokonaisarvion perusteella. Tässä arviossa kestävyysnäkökohdilla on suuri merkitys. Samalla vältämme tiettyjä toimialoja ja yksittäisiä yrityksiä eettisistä syistä, jotka johtuvat yhtiön tarjoamista tuotteista ja/tai sen käyttäytymisestä. Arviomme perustuvat omiin kriteereihimme ja Norjan valtion ulkomaisia sijoituksia hoitavan Statens Pensjonsfond Utlandin (SPU) kriteereihin. Noudatamme myös SPU:n poissulkemislistaa, ja SPU:n poissulkemat yhtiöt suljetaan myös meidän sijoituskohteittemme ulkopuolelle.

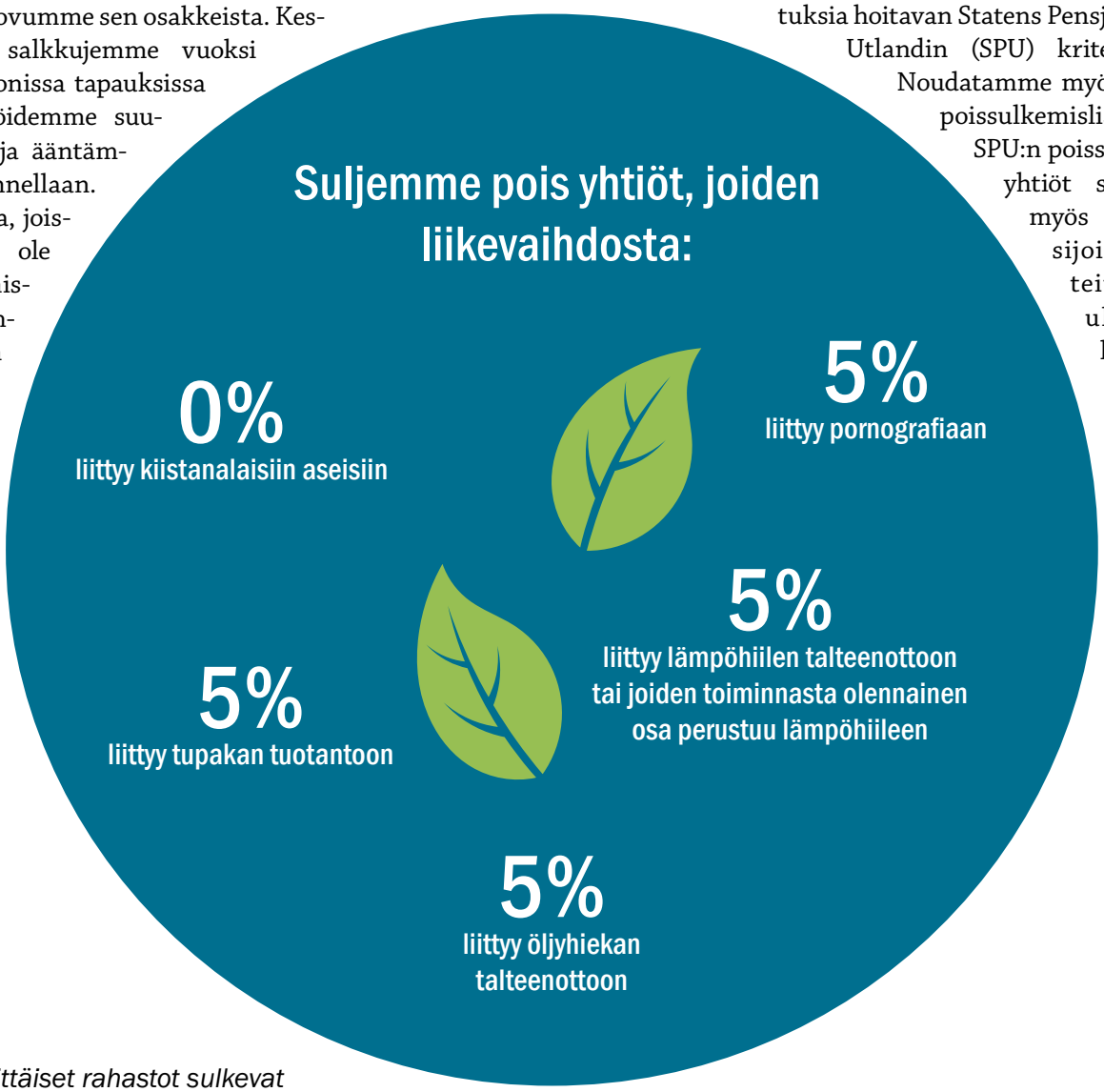

(lisäksi yksittäiset rahastot sulkevat pois muita kategorioita)

Miten toimimme .....

KÄYTTÄYTYMISPERUSTE

Yhtiöitä suljetaan pois tai otetaan tarkkailulistalle myös silloin, kun niiden epäillään vakavasti ja systemaattisesti rikkovan yleisesti hyväksyttyjä normeja. Odotamme sijoituskohteiksi valitsemiemme yhtiöiden noudattavan käyttäytymisessään YK:n Global Compact -periaatteita.

Nämä periaatteet koskevat ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, ympäristöä ja korruption torjuntaa:

1. Yritysten tulee kunnioittaa ja tukea yleismaailmallisia ihmisoikeuksia
2. Huolehtia, että ne eivät ole osallisina ihmisoikeuksien loukkauksiin
3. Yritysten tulee kunnioittaa ja tukea työläisten oikeuksia vapaaseen järjestäytymiseen sekä yhteisesti sovittuihin työehtoihin
4. Estää kaikenlainen pakkotyön käyttö
5. Kokonaan luopua lapsityövoiman käytöstä
6. Estää työvoiman syrjiminen
7. Yritysten tulee noudattaa varovaisuus periaatetta ympäristöön vaikuttavien toimenpiteiden kohdalla
8. Tukea aloitteita, jotka edistävät suurempaa vastuullisuutta luonnonvaro- ja käytettäessä
9. Edistää ympäristöystävällisten teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa
10. Yritysten tulee työskennellä kaikkia korruption eri muotoja vastaan, mukaan lukien kiristys ja lahjonta

Tarkempia tietoja kriteereistä on perusperiaatteissamme.

Rahastomme .....

OSAKERAHASTOT

ODIN Norge	✓✓✓✓
ODIN Norden	✓✓✓✓
ODIN Sverige	✓✓✓✓✓
ODIN Europa	✓✓✓✓✓
ODIN Global	✓✓✓✓✓
ODIN Emerging Markets	✓✓✓✓✓
ODIN USA	✓✓✓✓✓
ODIN Eiendom	✓✓✓✓✓
ODIN Small Cap	✓✓✓✓✓

YHDISTELMÄRAHASTOT
(Myydään ainoastaan Norjassa)

ODIN Aksje	✓✓✓✓
ODIN Horisont	✓✓✓
ODIN Flex	✓✓✓
ODIN Konservativ	✓✓✓
ODIN Rente	✓✓✓

KORKORAHASTOT
(Myydään ainoastaan Norjassa)

ODIN Likviditet	✓✓✓
ODIN Norsk Obligasjon	✓✓✓
ODIN Europeisk Obligasjon	✓✓✓
ODIN Kreditt	✓✓✓

YHTEENVETO ERI RAHASTOJEN KESTÄVÄN SALKUNHOIDON KEINOISTA:

ESG integraatio
- Analyysi
- Tärkeä sijoitusprosessissa

Suljemme pois
- Kiistanalaiset aseet, tupakka, pornografia, hiili & öljyhiekka
- Systemaattiset ja vakavat ristiriidat

Vuoropuhelu
- Aktiivinen keskusteluyhteys yhtiöiden kanssa

Aktiivinen omistajuus
-Äänestämme yhtiökokouksissa
-Mukana valintakomiteoissa

Fossiilisen energian poissulkeminen
-Öljy, kaasu ja hiili yhtiöt

Mitä olemme tehneet vuonna 2019? .....

Seuraamme salkkuyhtiöidemme kehitystä ja samalla etsimme uusia ehdokkaita rahastoihimme. Olemme jatkaneet vastuullisuuteen perustuvan lähestymistapamme noudattamista salkuissamme sekä raportoinnin että nykyisten prosessien parantamisen osalta. Olemme päivittäneet perusperiaatteitamme ja tehneet myös tiivistä yhteistyötä SpareBank 1:n kanssa yhteisten periaatteiden kehittämiseksi SpareBank 1 -ryhmään kuuluville pankeille.

Tämän lisäksi olemme pyrkineet parantamaan myös ODINin sisäistä lähestymistapaa kestävään kehitykseen. Olemme vuoden aikana perustaneet ESG-toimikunnan luonnolliseksi keskustelufoorumiksi kestävää kehitystä koskevista aiheista. Uusista toimista keskustellaan ESG-toimikunnassa vuonna 2020.

Olemme vuoden aikana käyneet keskusteluja lukuisten yhtiöiden kanssa, osaan niistä olemme jo sijoittaneet ja osaan sijoittamista harkitsemme parhaillaan. Olemme myös äänestäneet yhtiökokouksissa, ja vuoden 2019 aikana olemme antaneet 3361 ääntä 241 yhtiökokouksessa. Tämä tarkoittaa 100 prosentin äänestysaktiivisuutta. 209 tapauksessa olemme äänestäneet yhtiön esitystä vastaan. Äänestäessämme yhtiön ehdotusta vastaan kyseessä ovat tyypillisesti johdon ja hallituksen kannustinohjelmaan ja palkitsemiseen liittyvät asiat, hallituksen jäsenten vaali tai osakkaiden oikeuksien rajoittaminen. Olemme myös kannattaneet ehdotuksia raportoinnin, avoimuuden ja ESG-asioihin liittyvän ohjeistuksen tehostamisesta.

Yhtiökokouksissa äänestämisen lisäksi olemme mukana myös monissa valintakomiteoissa. Valintakomiteoiden tehtävänä on valita yhtiön hallitus. Tämä on tärkeä tehtävä, jota teemme yhdessä yhtiöiden muiden suurimpien omistajien kanssa. 31.12.2019 olimme mukana seuraavissa valintakomiteoissa:

NORJASSA:
XXL, Multiconsult, Kongsberg Gruppen, Tomra ja Borregaard

RUOTSISSA:
Axfood, Beijer Alma, Addnode, Byggmax, Addlife ja AQ Group.

Aktiivisia omistajia vuonna 2019	Yhtiöiden lukumäärä
Yhtiövuoropuhelu 2019	**61**
- Strategia ja raportointi	41
- Teemat ja tapahtumat	15
Yhtiökokoukset	**241**
- Annettuja ääniä	3.361
- Ääniä yhtiön ehdotusta vastaan	209
Valintakomitea	**11**
- Uudet 2019	2
Tarkkailu	**5**
- Nykyiset	4
- Uudet 2019	3
- Poistettu 2019	2
Poissuljettu	**1**
- Nykyiset	1
- Uudet 2019	0
- Poistettu 2019	0

Vuosiohjelma .....

Valitsimme vuoden 2019 alussa kolme erityistä teemaa, joihin keskittyisimme alkaneen vuoden aikana. Ne olivat korruptio, hiilijalanjälki ja palkitsemismallit. Vuoden aikana meillä on käynyt näihin aiheisiin perehtyneitä asiantuntijoita pitämässä esitelmiä salkunhoitajille. Tämän tarkoituksena on antaa meille parempi käsitys teemoihin liittyvästä problematiikasta ja ideoita kysymyksiksi, joita voimme esittää yhtiöillemme niiden tavasta käsitellä näitä ongelmia. Esitelmät ovat olleet meille sekä opettavaisia että hyödyllisiä, ja olemme hyödyntäneet niiden antia tapaamisissamme yhtiöiden kanssa.

Palkitsemismallit

Vuoden alkupuoliskolla palkitsemismallit olivat yksi aiheista, joista keskustelimme paljon salkkuyhtiöittemme yhtiökokouksissa. Niistä 209 tapauksesta, joissa äänestimme yhtiökokouksessa yhtiön esityksiä vastaan, useimmat liittyivät johdon palkitsemisjärjestelmiin. Suhtaudumme kriittisesti tilanteisiin, joissa järjestelmät ovat liian lyhytnäköisiä tai epäselviä. Kävimme myös alan ulkopuolisen asiantuntijan kanssa läpi erityyppiset palkitsemismallit ja sen, miten palkitsemisjärjestelmät ovat viime vuosina kehittyneet. Tämä antoi meille hyvän tilaisuuden esittää näkemyksiämme siitä, miten haluaisimme palkitsemismalleja kehitettävän. Näitä ideoita hän käyttää edelleen toimiessaan yrityskonsulttina. Tämä on hyödyllistä tietoa tilanteissa, joissa meidän on arvioitava yhtiöiden ennen yhtiökokouksia ehdottamia järjestelmiä. Monissa tapauksissa kerromme mielipiteemme jo ennalta, jotta muutokset ehditään tekemään yhtiökokoukselle tehtävään ehdotukseen. Tämä työ on tärkeää haluttaessa varmistaa, että yritysjohdon palkitsemisjärjestelmä on sidottu pitkäaikaisiin ja selkeisiin vaatimuksiin tavoitteiden saavuttamisesta.

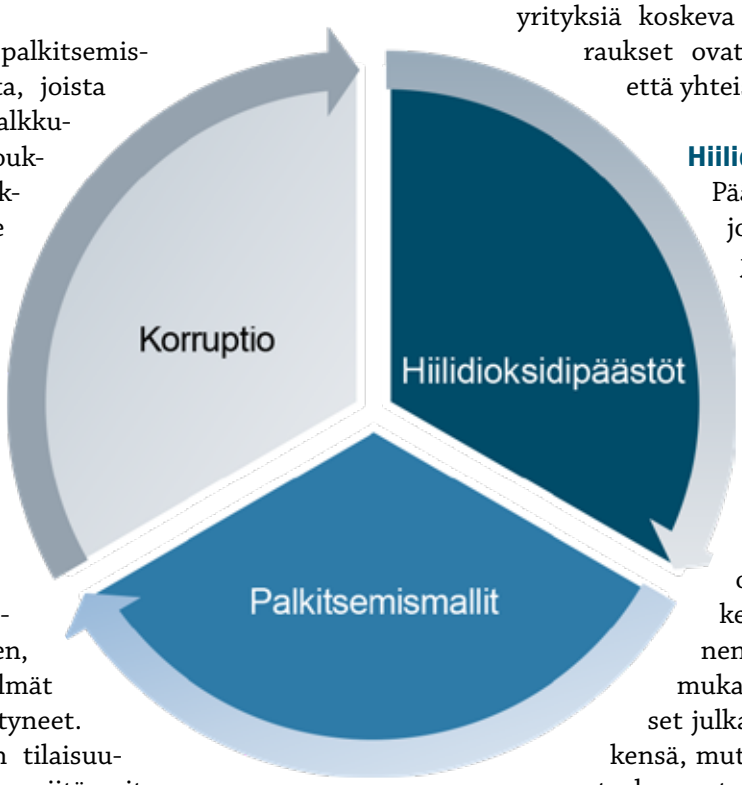

Korruptio

Olemme keskustelleet eri aloilla toimivien salkkuyhtiöidemme johdon kanssa korruptioriskien hallitsemisesta. Tämä riski piilee kaikissa yrityksissä, mutta tietyillä toimialoilla se on yleisempi kuin muilla. Lisäksi yrityksen maantieteellisellä toiminta-alueella on suuri merkitys. Olemme pohtineet tätä ongelmaa yhdessä korruption tutkinnasta pitkän kokemuksen omaavan asiantuntijan kanssa. Hän kertoi meille haasteista ja seurauksista, joita talousrikollisten kiinnisaamisessa tarvittavien järjestelmien puuttuminen aiheuttaa. Käsityksemme mukaan korruptio otetaan hyvin vakavasti omistamissamme yhtiöissä. Muunlainen suhtautuminen olisi merkinnyt punaista korttia ja merkinnyt sitä, että hallituksella ja johdolla ei ole riittävästi tietoa yrityksestään. Tämä on yrityksiä koskeva hygieniatekijä, koska seuraukset ovat vahingollisia sekä yhtiön että yhteiskunnan kannalta.

Hiilidioksidipäästöt

Päästöraportit ovat myös aihe, jota olemme seuranneet ja johon olemme vaikuttaneet vuoden aikana. Olemme vuoden kuluessa kutsuneet ulkoisia asiantuntijoita sekä tiedemaailmasta että analytiikkayrityksistä saadaksemme paremman käsityksen siitä, miksi ja miten hiilidioksidipäästöistä on raportoitava ja miksi selkeiden tavoitteiden asettaminen on tärkeää. Havaintojemme mukaan useimmat suuret yritykset julkaisevat nykyään hiilijalanjälkensä, mutta jatkavat työskentelyä parantaakseen toimintaansa ja asettaakseen selkeät päästöjen vähennystavoitteet. Samalla monet yhtiöt julkaisevat suhteelliset hiilidioksidipäästönsä. Tästä yhtiöiden on luonnollisesti hyvin tärkeää olla selvillä, mutta samalla se vaikeuttaa lukujen vertailua yhtiöiden välillä. Haasteet, joihin monet pienemmät yhtiöt vetoavat, ovat niille raportoinnista aiheutuvat kustannukset ja sen sitomat resurssit, kun päästöt ovat monissa tapauksissa vähäisiä ja yrityksillä on muita ongelmia, joihin resursseja tarvitaan kipeämmin. Monet pienet yhtiöt ovat kuitenkin myös hyvää vauhtia edistymässä kohti hiilijalanjälkensä julkaisemista, koska se on nykyisin jossain määrin välttämätöntä. Jatkamme edelleen vaikuttamista yrityksiin, jotta ne parantaisivat raportointia hiilijalanjäljestään.

Vuoropuhelu yhtiöiden kanssa vuonna 2019 .....

Seuraamme tiiviisti sijoituksiamme tapaamalla säännöllisesti yhtiöiden johtoa. Nämä tapaamiset ovat oiva tilaisuus keskustella strategiasta ja yritysten kohtaamista haasteista sekä niille tarjoutuvista mahdollisuuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Kuten sanottu, meille on tärkeää, että yrityksen johto pystyy ajattelemaan ja toimimaan pitkällä aikavälillä ja että yrityksen järjestelmät mahdollistavat sen. Tässä yhteydessä otetaan luonnollisesti esille myös kestävä kehitys. Kiinnitämme huomiota siihen, ymmärtääkö johto muutosten vaikutuksen yhtiöön ja miten yhtiö vaikuttaa ympäristöön – paikallisesti ja globaalisti. Tähän käytettävien resurssien määrä yritysten strategiatyössä kasvaa koko ajan, mikä osoittaa, että yritykset suhtautuvat aiheeseen vakavasti.

Olemme olleet vuoden 2019 aikana yhteydessä moniin salkkuyhtiöihimme fyysisten tapaamisten, puhelinkeskustelujen ja sähköpostiviestinnän merkeissä. Jäljempänä on valittu joukko yhtiöitä, joiden kanssa olemme käyneet vuoropuhelua vuonna 2019.

ESSITY – SUOJELLUT METSÄT JA ALKUPERÄISKANSOJEN OIKEUDET

Essity on yksi maailman johtavista hygienia- ja terveysalan yrityksistä, joka myy tuotteita henkilökohtaisen hygienian hoitoon, kotitaloudessa käytettäviä paperituotteita ja hygieniatuotteita ammattilaisille. Kestävyys on yhtiössä vankalla pohjalla ja se raportoi tästä hyvin. Sen tunnustetaan olevan tässä suhteessa alansa kärkeä. Essity valmistaa paperipohjaisia tuotteita, joiden tärkein raaka-aine on puupohjainen sellu. Tämä ei sinänsä ole ongelma, kunhan metsätaloutta harjoitetaan kestävästi ja tiettyjen suuntaviivojen mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, että Essity ei itse harjoita metsätaloutta, vaan ostaa sellun muualta. Kesäkuussa 2019 Greenpeace julkaisi raportin, jossa se syytti useita eri toimijoita, myös Essityä, Pohjois-Euroopan suojelluista metsistä peräisin olevan sellun ostamisesta. Metsien suojelu on tarpeen lajiston monimuotoisuuden turvaamiseksi ja ekosysteemin säilymisen edellyttämän tasapainon ylläpitämiseksi. Metsätalous voi kuitenkin vaikuttaa joillakin alueilla myös

Vuoropuhelu yhtiöiden kanssa vuonna 2019 .....

negatiivisesti paikalliseen väestöön. Sen varmistamiseksi, että tuotantotapa on kestävällä pohjalla, on olemassa useita sertifiointijärjestelmiä. Lukemamme mukaan liittyvät Greenpeacelle esitetyt valitukset samasta aiheesta vuonna 2017 laadittuun raporttiin, ja Essityyn kohdistuva kritiikki perustuu siihen, että se ei olisi parantanut käytäntöjään riittävästi. Essity on ollut avoin kritiikille ja käynyt vuoropuhelua Greenpeacen kanssa syytösten torjumiseksi. Kysyimme analytiikkatoimisto Sustainalyticsiltä näkemystä siitä, mitä Essityltä vaaditaan jotta se voisi saada ”vapauttavan tuomion”. Essityn kanssa käymissämme keskusteluissa kysyimme, oliko se virallisesti ilmoittanut toimistaan ja kertonut raporteissaan, kuinka suuri osa sen ostoista oli FSC-sertifioitua.

Essity vastasi meille, että se keskusteli useiden kansalaisjärjestöjen, sekä WWF:n että Greenpeacen kanssa, ja lisäksi useiden alkuperäiskansojen oikeuksia puolustavien järjestöjen kanssa. Se oli laatinut tavoitteet ja uudet ohjeistukset, jotka vastaavat ulkopuolisilta sidosryhmiltä saatua palautetta. Se pystyi myös kertomaan sitoutuneensa selvästi hankkimaan käyttämänsä raaka-aineet kestävän metsätalouden tuotteista. Sen kaikesta nykyisin ostamasta sellusta 76 % on FSC-sertifioitua ja se kertoo edistymisestään vuosiraportissaan vuodelta 2019. Mielestämme Essity kuuluu tässä asiassa luokkansa parhaimmistoon, mutta seuraamme kehitystä edelleen.

* FSC on kestävän metsätalouden sertifiointi
* NGO on kansalaisjärjestö

NESTE – KESTÄVÄÄ PALMUÖLJYÄ

Palmuöljyä käytetään monissa tuotteissa, ja sitä on kaikessa alkaen elintarvikkeista ja saippuasta aina polttoaineisiin. Maailman kulutusmäärä oli vuonna 2018 kokonaista 65 miljoonaa tonnia, ja tuotannon lisääntyminen uhkaa sekä sademetsiä että alkuperäiskansoja. Tämän asian ovat viime vuosina tuoneet valokeilaan monet kansalaisjärjestöt, kuten esimerkiksi sademetsärahasto. Palmuöljyviljelmiä perustetaan hakkaamalla tai polttamalla olemassa olevaa metsää, mikä uhkaa sekä lajien monimuotoisuutta, eläimistöä, paikallisväestöä että ilmastoa. Suurimmat palmuöljyn viejät ovat Indonesia ja Malesia, mutta myös Etelä-Amerikan ja Keski-Afrikan sademetsät

ovat vaarassa. Tilanne on vakava ja edellyttää vastuullisuutta sekä yrityksiltä, viranomaisilta että sijoittajilta. Otimme yhteyttä suomalaiseen Nesteeseen, joka on yksi maailman suurimmista biodieselin tuottajista. Kysyimme siltä, miten yritys ottaa toiminnassaan huomioon nämä haasteet. Neste löytyy kolmannelta sijalta maailman kestävimpien yritysten joukosta (Corporate Knights 100). Samalla yhtiö on suhteellisen suuri palmuöljyn ostaja, ja palmuöljy muodosti 17 prosenttia yhtiön vuonna 2018 käyttämistä uusiutuvista raaka-aineresursseista. Neste kertoi, että kaikki sen käyttämä palmuöljy on täysin jäljitettävissä ja sertifioitua, ja tämä tieto, samoin kuin tieto myyjistä ja myyjien sijainnista on nähtävissä yhtiön kotisivuilla. Neste asettaa tiukat vaatimukset toimittajilleen, joiden on sitouduttava noudattamaan Nesteen metsänhakkuuperiaatteita sekä työehtoihin ja paikallisyhteisöihin liittyviä vaatimuksia. Yhtiö kertoi myös, että kaikki toimittajat tarkastetaan ennen sopimusten tekemistä. Jos toimittajan todetaan rikkovan periaatteita, sopimus sanotaan irti, ellei muutosta myönteiseen suuntaan pidetä realistisena. Neste olettaa, että palmuöljyn osuus sen raaka-aineista pienenee lähivuosina.

A.O.SMITH – RAPORTOINTI

Voimme todeta yhdysvaltalaisten yhtiöiden olevan jäljessä eurooppalaisista yhtiöistä raportoinnissa kestävää kehitystä koskevista aloitteista, periaatteista ja tavoitteista. Siksi vierailemme säännöllisesti yhdysvaltalaisissa yhtiöissämme kertomassa odotuksistamme, jotka koskevat raportointia, tavoitteita ja seurantaa niiden kestävään kehitykseen liittyvässä työssä. Yksi esimerkki yhtiöistä, joita tapasimme vuonna 2019, on A.O. Smith. A.O. Smithin päätoimialaa on eri tyyppisten lämminvesikattiloiden tuotanto ja myynti. Mielestämme suurin ESG-riski yhtiön toiminnassa on sen tuotteiden valmistuksen energiaintensiivisyys, sillä tuotteisiin käytetään paljon terästä. Kaipaamme raportointia tuotannon aiheuttamasta energiankulutuksesta ja sen hiilidioksidipäästöistä. Yhtiö vastaa työstävänsä tätä asiaa, mutta työ on edistynyt hitaasti, koska tämän tyyppinen raportointi näyttää tulevan kalliiksi. Se huomauttaa myös, että yhdysvaltalaiset sijoittajat eivät vaadi tätä, minkä olemme kuulleet monilta muiltakin yhtiöiltä. Kehotamme yhtiötä kuitenkin edistämään tätä työtä ja muistutamme, että asiakkaiden ja sijoittajien vaatimukset tulevat lisääntymään voimakkaasti lähivuosina, minkä vuoksi asian kuntoon saattamisella on kiire.

Vuoropuhelu yhtiöiden kanssa vuonna 2019 .....

Kehotamme yhtiötä myös asemoitumaan selvemmin energiatehokkaiden tuotteiden tuottajaksi, jotka voivat supistaa selvästi veden ja rakennusten lämmittämiseen tarvittavan energian kulutusta. Yhtiöllä on tuotteita, joiden energiatehokkuus on huippuluokkaa, ja on sekä yhtiön että ympäristön edun mukaista, että asiakkaat haluavat yhä suuremmassa määrin maksaa uusista energiatehokkaista tuotteista korvatakseen vanhat, paljon energiaa kuluttavat tuotteet.

ATLAS COPCO – KANSAINVÄLINEN OIKEUS

YK käsittelee Länsi-Saharaa Afrikan viimeisenä siirtomaakysymyksenä. Osa alueesta on sen naapurimaan Marokon miehittämä. Marokkolaiset joukot ottivat alueen hallintaansa vuonna 1975 kansainvälisen oikeuden ja Haagin kansainvälisen tuomioistuimen lausunnon vastaisesti. Länsi-Saharan taloudellista toimintaa hallinnoi Marokon hallitus, joka tarjoaa verohelpotuksia ja tukia monille marokkolaisille siirtokunnille miehitetyillä alueilla.

Viime vuosina on sijoituksiin miehitetylle alueelle liittyviä eettisiä ongelmia koskeva kansainvälinen huomio kuitenkin lisääntynyt, ja monet ulkomaiset yritykset ovat vetäytyneet alueelta eettisyyttä korostavien osakkeenomistajien mediassa ja lehdistössä esittämien negatiivisten arvioiden vuoksi. Yksi Marokon päämotiiveista jatkaa Länsi-Saharan miehitystä ovat aina olleet alueen arvokkaat luonnonvarat. Samalla, kun Marokko rahoittaa miehitystään alueen luonnonvaroilla, useimmat sahrawit joutuvat elämään pakolaisleireissä. Lukuisien YK:n päätöslauselmien ja kansainvälisten yleissopimusten mukaan tämän tyyppinen toiminta on laitonta.

ODIN on monien vuosien ajan sijoittanut Atlas Copcoon rahastojensa ODIN Norden, ODIN Sverige ja ODIN Global kautta. Länsi-Saharan tukikomiteaan kautta olemme vähitellen saaneet enemmän tietoa Atlas Copcon Länsi-Saharaan liittyvästä toiminnasta. Atlas Copco on aina puolustanut Länsi-Saharan operaatioidensa laillisuutta, mutta se ei ole vastannut kysymyksiin sahrawien toiveista. EU:n tuomioistuimen julkisasiamies viittaa sahrawien suvereeniin oikeuteen hallinnoida itse omia luonnonvarojaan, joten Marokolla ei ole laillista perustetta omia alueen fosfaattia. Vuonna 2013 paljastui, että Atlas Copco on toimittanut laitteita kiistanalaiseen Bou Craan fosfaattikaivokseen ja toimittanut kaivokselle kunnossapitolaitteita. Atlas on toistaiseksi puolustanut toimintaansa alueella. Atlas Copcon asiakkaan omistavat Marokon viranomaiset.

Vuoden 2019 aikana ODIN on tavannut Länsi-Saharan tukikomitean saadakseen enemmän tietoa tästä problematiikasta. Länsi-Saharan tukikomitea on jäsenjärjestö, joka toimii rauhanomaisen ratkaisun löytämiseksi Länsi-Saharan konfliktiin.

Syyskuussa 2019 ODIN keskusteli Atlas Copcon kanssa näistä ongelmista ja halustamme selvittää, onko Atlas Copcolla asiakas Länsi-Saharassa vai ovatko kaikki Länsi-Saharan toiminnot siirretty Epirociin. Epiroc on Atlas Copcon entinen kaivosdivisioona, joka erotettiin yhtiöstä vuonna 2018. Mielestämme ensimmäiset vastaukset Länsi-Saharan sitoumuksista olivat epäselviä eivätkä antaneet riittävää selvyyttä siitä, olivatko mahdolliset huoltosopimukset siirtyneet Epirocille. Jatkamme problematiikan ottamista esille yhtiön kanssa myös jatkossa.

WELLS FARGO - HYVÄT LIIKETOIMINTAPERIAATTEET

Haluamme sijoittaa yhtiöihin, jotka kantavat yhteiskuntavastuunsa ja huolehtivat ympäristöstä ja joilla on käytössään ohjausmekanismit, joiden mukaisesti ne parantavat jatkuvasti toimintaansa ja minimoivat tulevien ei-toivottujen tapahtumien riskit. Näin haluamme sijoittaa pääasiassa yhtiöihin, joilla on ”homma hanskassa”. Joissakin tapauksissa päätämme kuitenkin sijoittaa yhtiöihin, jotka eivät historiallisesti ole täyttäneet vastuullisen toiminnan vaatimuksia, mutta joissa näemme parannuksen merkkejä. Tähän on kaksi syytä. Ensinnäkin markkinat eivät mielestämme ota hinnoittelussaan huomioon näiden yhtiöiden parempaa ja vastuullisempaa tulevaisuutta. Monet sijoittajat luottavat vain poissulkemiseen eivätkä siksi halua sijoittaa yhtiöihin, jotka eivät täytä tiettyjä vaatimuksia. Tämä johtaa virheelliseen hinnoitteluun, joka korjautuu, jos yhtiö parantaa tapansa ja sijoittajat palaavat. Toiseksi uskomme vaikuttamiseen joko yksittäisenä osakkeenomistajana tai mielellään yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa. Jos haluaa vaikuttaa yhtiöön niin, että se parantaisi toimintaansa, sitä ei voi jättää muiden sijoittajien haltuun, jotka eivät välttämättä ole yhtä motivoituneita pyrkimään muutoksen aikaansaamiseen.

Yhdysvaltalainen suurpankki Wells Fargo on yksi esimerkki yhtiöistä, jotka ovat tehneet virheitä, mutta joissa on meneillään suuria muutoksia vastaavien virheiden välttämiseksi jatkossa. Sijoitimme Wells Fargoon sen jälkeen, kun julki tuli tietoja, että pankin työntekijät olivat avanneet pankkitilejä asiakkaille ilman näiden suostumusta. Tämä johtui siitä, että pankin palkitsemisjärjestelmän mukaisesti työntekijät saivat palkkioita sen mukaan, kuinka paljon uusia tuotteita he olivat myyneet olemassa oleville asiakkaille. Voimakas painostus pankin johdolta vuotuisten tavoitteiden saavuttamiseksi sai työntekijät käyttäytymään asiakkaiden edun vastaisesti.

Vuoropuhelu yhtiöiden kanssa vuonna 2019 .....

Vaikka uusien tilien avaamisella ilman asiakkaiden suostumusta ei ole ollut olennaista myönteistä vaikutusta pankin tulokseen, käyttäytyminen paljasti yhtiön vinoutuneen toimintakulttuurin, joka ulottui huippujohtoon asti ja siksi seuraukset ovat olleet dramaattiset. Palkkioiden takaisinmaksun lisäksi on Wells Fargo joutunut sovittelemaan pankkia vastaan nostettua ryhmäkannetta, se on määrätty pitämään taseensa ennallaan, kunnes valvontamenettelyjä on tehostettu, ja koko huippujohto sekä monet hallituksen jäsenistä ovat joutuneet eroamaan. Uskomme tämän johtavan suuriin myönteisiin muutoksiin pankissa, vaikka siihen kuluu aikaa. Wells Fargo on pankki, joka on tunnettu historiallisesti varsin luottavaisena pankkina, jonka kynnys myöntää riskialttiita lainoja on matala. Vaikka viimeaikaiset skandaalit ovat olleet mittavia, pankki on monessa mielessä historiallisesti katsoen ainutlaatuinen. Siksi uskomme, että Wells Fargo voi voittaa takaisin nykyisten ja potentiaalisten tulevien asiakkaittensa luottamuksen.

Lokakuussa pankin uudeksi toimitusjohtajaksi tuli Charles Scharf. Hän on ollut aiemmin johtajana Visassa ja Bank of New York Mellonissa. Yhtiön oli tärkeää saada itselleen uusi toimitusjohtaja, ja odotamme näkevämme, kuinka hän onnistuu jättämään taakse pankin aiemmat ongelmat.

POHJOISMAISET PANKIT – RAHANPESUN TORJUNTAMENETELMÄT

Pohjoismaiset pankit ovat viime vuonna joutuneet kärsimään puutteellisen sisäisen valvonnan seurauksista. Luonnollinen keskustelunaihe sijoituskohteinamme olevien pankkien kanssa ovat rahanpesun vastaiset rutiinit. Olemme tavanneet Danske Bankin edustajia useita kertoja. Tämä teema on noussut esille myös Handelsbankenin, DNB:n ja ING Groepin kanssa käydyissä keskusteluissa.

Danske Bankiin kohdistuva rahanpesututkinta jatkuu edelleen (lue lisää vuosikatsauksesta 2018). Tapasimme pankin konsernijohtoa kesäkuussa ja uudelleen joulukuussa 2018 keskustellaksemme tilanteesta. Mielestäm-

me Danske Bank on kehittymässä oikeaan suuntaan, ja se on tehnyt paljon työtä asioiden saamiseksi kuntoon. Danske Bank on palkannut yli 1 500 henkilöä työskentelemään pankissa rahanpesun vastaisten prosessien parissa. Kannustimien saman virheen toistumisen ehkäisemiseksi on oltava käytössä. Uusi tapaaminen järjestettiin kesäkuussa 2019. Siinä ei ilmennyt juurikaan muuta uutta kuin että parannusten tekemistä ja yhteistyötä viranomaisten kanssa jatketaan. Markkinoilla odotetaan nyt tietoja rangaistuksen (mahdollisesti sakkojen) suuruudesta. Myimme Danske Bank -osakkeemme vuoden alkupuoliskolla tulevia lisäarvon tuottamismahdollisuuksia koskevan kokonaisarvion perusteella. Swedbank joutui keväällä 2019 rahanpesusyytösten kohteeksi Baltiassa. Paljastus sai runsaasti julkisuutta, erityisesti siksi että toimitusjohtaja oli aikaisemmin vakuuttanut markkinoille, että tämä pankki ei ole sekaantunut rahanpesuun. Lisäksi pankkia arvosteltiin siitä, että se oli ilmoittanut asiasta suurimmille osakkailleen ennen sen julkistamista. Asetimme Swedbankin tarkkailulistalle, koska omistamme sen obligaatioita.

Syksyn aikana myös DNB ja SEB saivat rahanpesuun liittyviä ongelmia. Islantilaisen kalastusyhtiön sanotaan käyttäneen DNB:tä 640 miljoonan kruunun siirtämiseen veroparatiisiin. DNB ilmoittaa pankin sulkeneen tilit vuonna 2018. Ruotsin television ohjelmassa ”Uppdrag granskning” kerrottiin rahanpesuepäilyistä Baltiassa. SEB on kommentoinut, että se on parantanut toimintatapojaan, mikä ei kuitenkaan takaa, että pankkia ei olisi käytetty rahanpesuun. Tämä on jatkuva riski pankeissa, joiden rutiinit ovat aiemmin olleet aivan liian heikkoja. Pankit ovat monissa tapauksissa kertoneet olleensa liian ”naiiveja”. Meillä on se vaikutelma, että pankit käyttävät huomattavasti resursseja heikkouksiensa korjaamiseen ja niiden pitäisi olla nyt entistä paremmin varustautuneita. Tämä on kuitenkin edelleen tärkeä keskustelunaihe tapaamisissamme pankkien kanssa.

Monet yhtiöt – Strategia ja raportointi .....

Monet yhtiöistä, joihin olemme sijoittaneet, ottavat yhteyttä osakkaisiinsa saadakseen palautetta siitä, miten ne voisivat parantaa työtään kestävän kehityksen hyväksi. Vuoden aikana olemme tukeneet kestävyysstrategian kehittämistä ruotsalaisessa Intrumissa. Kerroimme yhtiölle, mihin sen pitäisi mielestämme jatkossa keskittyä, ja odotamme jännittyneinä prosessin tulosta. Olemme käyneet vuoropuhelua myös peliyhtiö Embracerin kanssa siitä, miten se hoitaa kestävyyskysymyksiä. Saamiemme tietojen perusteella kerroimme mielipiteemme yhtiön jatkosuunnitelmista. Suhtaudumme positiivisesti yhtiöidemme auttamiseen niiden pyrkiessä kehittämään edelleen kestävyysstrategioitaan.

Pohjoismaiden, ja myös Euroopan, yhtiöt ovat edistyneet pitkälle tällä alueella. Muu maailma on tyypillisesti hieman jäljessä. Tätä arvioimme, ennen kuin päätämme sijoittaa yhtiöihin. Yhtenä esimerkkinä tältä vuodelta hylkäsimme erään kehittyvillä markkinoilla toimivan yhtiön, koska sen rutiinit ja palmuöljyn tuottajille asettamat vaatimukset olivat puutteelliset.

Salkkuyhtiöissämme voimme vaikuttaa raportoinnin parantamiseen ja saada samalla paremman käsityksen yhtiön riskeistä ja tulevaisuuden mahdollisuuksista. Otimme yhteyttä yhteen omistuksistamme kehittyvillä markkinoilla. Garware Technical Fibers tuottaa verkkoja ja lankoja ja toimittaa muun muassa jalkapallon maaliverkkoja. Otimme yhteyttä kysyäksemme, miten yhtiö hoitaa työehtoihin ja muovijätteeseen liittyvät haasteet. Saimme yhtiön johdolta perusteellisen vastauksen, jossa kuvattiin yhtiön lähestymistapa näihin asioihin ja mitä se aikoo tehdä jatkossa.

Sen lisäksi, että yritysten kanssa keskustellaan kestävästä kehityksestä, edellytämme myös raportoimista. Tänä vuonna olemme käyneet monien salkkuyhtiöidemme kanssa keskusteluja tästä asiasta. Olemme olleet yhteydessä esimerkiksi kanadalaisiin Constellation Softwareen ja PolyOneen kuullaksemme yhtiöiden näkemyksiä kestävästä kehityksestä ja kehottaaksemme niitä raportoimaan perusteellisemmin.

Poissulkemiset ja tarkkailu .....

Sen lisäksi, että suljemme pois yhtiöitä niiden toimittamien tuotteiden tai palveluiden perusteella, poissulkeminen voi perustua myös niiden käyttäytymiseen. Pyrimme aina ensin vaikuttamaan yhtiöön sen toiminnan parantamiseksi, ennen kuin teemme mahdollisen päätöksen sen poissulkemisesta. Jos epäilemme, että salkkuyhtiö voi rikkoa periaatteitamme, se joutuu sisäiselle tarkkailulistallemme. Jos yhtiö parantaa käytäntöjään, jotka ovat johtaneet epäilyksenalaiseen tapahtumaan, se voidaan jonkin ajan kuluttua poistaa tarkkailulistalta. Jos yhtiön johdossa ei ole havaittavissa kykyä tai halua saada aikaan parannuksia, yhtiö suljetaan pois.

Norsk Hydro asetettiin tarkkailulistallemme, koska Hydron omistamassa brasilialaisessa Alunortessa ilmeni ongelmia. Rankkasade aiheutti helmikuussa 2018 tehdasalueella päästöjä, minkä vuoksi ympäristöviranomaiset ja alueellinen tuomioistuin määräsivät, että alumiinituotantoa on vähennettävä. Rajoitus kumottiin viime keväällä, kun kolmas osapuoli oli todennut, että tuotantolaitos toimii turvallisesti. Olemme tavanneet johdon useita kertoja. Käyttämämme analysointiyrityksen tekemien tutkimusten perusteella arvioimme, että yhtiö on hoitanut tapahtuman oikein ja että sen rutiinit ehkäistä ja käsitellä tällaisia tapahtumia ovat kunnossa. Yritys poistettiin tarkkailulistalta kesällä 2019.

Alla näet tarkkailu- ja poissulkemislistamme sekä niissä vuoden aikana tapahtuneet muutokset:

Tarkkailulista

Päiväys	Yhtiö	Rahasto	Tilanne
2018.07.04	Danske Bank	ODIN Kreditt, ODIN Europeisk Obligasjon	Rahanpesusyytökset
2018.09.11	Wells Fargo	ODIN USA	Liiketoimintaperiaatteet
2019.03.22	Swedbank	ODIN Kreditt	Rahanpesusyytökset
2019.11.14	DNB	ODIN Kreditt/ODIN Europeisk Obligasjon/ODIN Norge/ODIN Norsk Obligasjon/ ODIN Likviditet	Rahanpesusyytökset
2019.11.19	SEB	ODIN Kreditt	Rahanpesusyytökset

Sulkulista

Päiväys	Yhtiö	Rahasto	Tilanne
01.02.2018	Fortive Corp.	ODIN USA	Sekaantuminen ydinaseisiin

Muutokset

Päiväys	Yhtiö	Tilanne	Muutos
22.03.2019	Swedbank	Rahanpesusyytökset	Siirretty tarkkailulistalle
04.06.2019	Danske Bank	Rahanpesusyytökset	Edelleen tarkkailulistalla. Pois ODIN Nordenista
06.06.2019	ING Groep	Rahanpesusyytökset	Poistettu tarkkailulistalta. Pois ODIN Europasta
31.07.2019	Norsk Hydro	Päästöjä Brasiliassa	Poistettu tarkkailulistalta
14.11.2019	DNB	Rahanpesusyytökset	Siirretty tarkkailulistalle
19.11.2019	SEB	Rahanpesusyytökset	Siirretty tarkkailulistalle

Hiilijalanjälki .....

Aloimme vuonna 2017 mittaamaan sijoitussalkkujemme hiilijalanjälkeä. Hiilijalanjälki, jota mitataan tässä hiili-intensiteetillä, antaa rahaston tasolla kuvan siitä, kuinka suuria tietyn rahaston yhtiöiden päästöt ovat suhteessa tuottoihin. Mitä alhaisempi luku, sitä parempi. Kaikki yhtiöt eivät raportoi hiilidioksidipäästöistään, ja joudumme arvioimaan ne vastaavanlaisten yhtiöiden perusteella. Rahastojemme hiilijalanjäljen raportoinnin tarkoituksena on vaikuttaa yhtiöihin ja saada ne mittaamaan omat päästönsä sekä asettamaan tavoitteita päästöjen vähentämiseksi nykytasolta.

Hiilijalanjälki (mitataan tässä hiili-intensiteettinä) on tapa mitata rahaston sijoitusten osuutta paljon päästöjä aiheuttaviin yhtiöihin. Hiilijalanjälki osoittaa salkkuyhtiöiden päästöt (CO_2e vuoden aikana) suhteessa niiden liikevaihtoon (vuotuinen liikevaihto rahaston valuutassa) oikaistuna salkun painolla. Laskelmat eivät ole täydellisiä, koska niissä ei oteta huomioon kaikkia välillisiä päästöjä. Esimerkiksi yhtiön ostamaan sähköön liittyvät päästöt (välilliset Scope 2 -päästöt) sisältyvät laskelmaan, mutta alihankkijan ostamaan sähköön liittyvät päästöt eivät sisälly (Scope 3). Olemme käyttäneet lähtökohtana uusia ohjeita, joita Ruotsin rahastoyhtiöiden yhdistys Svenska Fondbolagens Förening on ehdottanut, ja antaneet analysointitoimisto Sustainalyticsille toimeksi tehdä osakerahastojamme koskevat laskelmat. Arvioitava avainluku on rahaston hiili-intensiteetti 31.12.2019 käytettävissä oleviin uusimpiin tietoihin perustuvien laskelmien mukaisesti.

Alla on osakerahastojemme hiilijalanjälki vuonna 2019

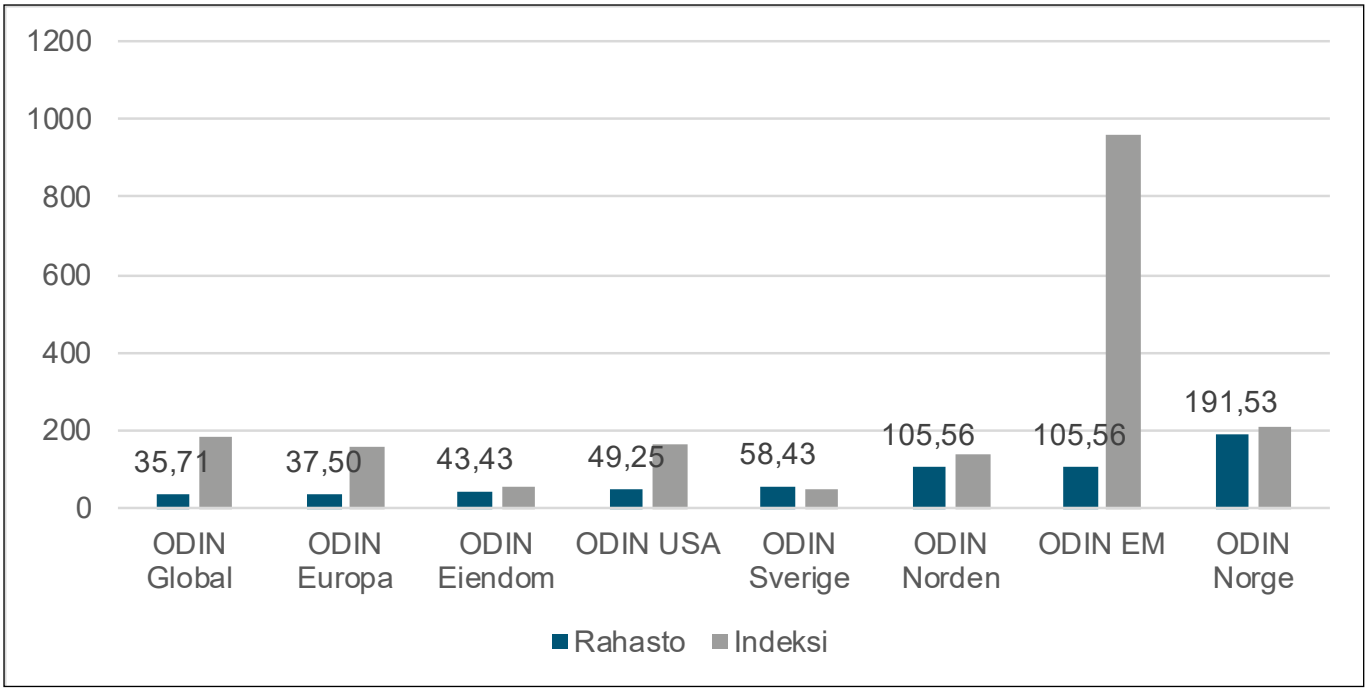

Yhteistyö ja kehitys .....

Kestävyyteen ja vastuulliseen sijoittamiseen tähtäävä työ on jatkuva prosessi, ja yhteistyön tekeminen muiden sijoittajien kanssa kestävyystyömme parantamiseksi on hyödyllistä. Siksi osallistumme eri foorumeihin, joilla vaihdamme tietoja. Olemme jäseninä muun muassa Finsif, Norsif, Swesif ja Nues -foorumeilla. Yhtiön sisällä on myös tärkeää uudistaa tietämystä. Kutsumme säännöllisin väliajoin ulkoisia toimijoita antamaan meille syvällisempää tietoa ajankohtaisista aiheista. Myös eri alojen asiantuntemusta omaavien kansalaisjärjestöjen tapaaminen on hyvin hyödyllistä, jotta voimme selkeämmin esittää odotuksiamme yhtiöillemme. PRI-jäsenyyden kautta meillä on mahdollisuus tavata muita sijoittajia voidaksemme vaikuttaa yhtiöihin ja keskittyä tiettyihin aihealueisiin.

Osana työtämme olemme vuonna 2019 perustaneet ESG-toimikunnan. Siihen kuuluu ODINin työntekijöitä sen eri osastoilta ja eri toimipaikoista tavoitteena saada aikaan hyviä ratkaisuja, vastauksia asiakkaiden kysymyksiin eri alueilta ja huolehtia siitä, että pysymme alan kärjessä. Vuonna 2020 jatkamme työtämme kestävän kehityksen strategian parissa, ja ESG-toimikunnalla on tässä työssä keskeinen rooli.

Walk the talk .....

Pidämme tärkeänä sitä, että yhtiöt, joihin sijoitamme, käyttäytyvät vastuullisesti ja pyrkivät jatkuvasti parantamaan toimintaansa. Tämä koskee myös ODINia itseään yrityksenä. ODIN on SpareBank 1 Gruppenin tytäryhtiö, jolla on toimipisteet Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. Pääkonttori on Oslossa, ja siellä toimii suurin osa työntekijöistä.

Hiilijalanjälkemme pienentämiseksi olemme tehneet useita sisäisiä muutoksia. Vuoden 2020 aikana laadimme ja julkistamme ilmastoraportin, jonka avulla pystymme asettamaan useita konkreettisia tavoitteita. Tämä ei tarkoita, ettemme olisi keskittyneet tähän asiaan jo aiemmin. Kysymyksessä on tietoinen kuluttaminen, tuhlauksen välttäminen ja ilmasto- sekä ympäristöystävällisten ratkaisujen valitseminen aina, kun se on mahdollista.

Tietoinen kuluttaminen

- Energiankulutus
- Paperi ja tulostus
- Kertakäyttötarvikkeet/-aterimet
- Lentomatkojen tarkoitus

Tuhlauksen välttäminen

- Huomio ruokahävikin minimointiin ja suunnitelmat vähentää pakkausten käyttöä.
- Kaikki jätteet lajitellaan.

Ilmasto-/ympäristöystävällisten ratkaisujen käyttö aina mahdollisuuksien salliessa

- Kaikista kertakäyttöisistä muovi- ja paperitarvikkeista luovutaan ja siirrytään kierrätysmateriaaleihin

Vuonna 2019 kaikki saivat joululahjaksi Ocean Bottle -juomapullon. Tämä auttaa vähentämään kertakäyttöisen lasin ja vastaavien tuotteiden kulutusta. Lisäksi 30 prosenttia pullojen tuotosta käytetään muovin keräykseen, jota hoitaa The Plastic Bank -kierrätysyritys. Se työllistää muovinkeräykseen osallistuvia paikallisia ihmisiä Brasiliassa, Haitissa, Filippiineillä ja Indonesiassa. Yhdellä pullolla rahoitettavalla keräysmäärällä ehkäistään 1000 muovipullon päätyminen mereen. Lue lisää Ocean Bottlesta tästä>>

ODIN tekee joka joulu lahjoituksia myös hyväntekeväisyyskohteisiin, joista työntekijät voivat äänestää. Vuonna 2019 joululahjat menivät Norjan meripelastusseuralle (Redningsselskapet), sairaalaklovneille (Sykehusklovnene) ja sademetsäsäätiölle (Regnskogsfondet).

Ruotsin sivuliikkeemme ODIN Fonder on monen vuoden ajan sponsoroinut Hand in Hand -organisaatiota, joka pyrkii torjumaan köyhyyttä ja lapsityövoiman käyttöä maailmassa. Mikrolainojen avulla se auttaa ennen kaikkea naisia perustamaan pienyrityksiä. Kun tulot lisääntyvät, naiset voivat saavuttaa paremman elämän perheelleen ja itselleen. Hand in Hand -organisaation toimintamallilla edistetään 12:ta YK:n 17 globaalista kestävyystavoitteesta. Lue lisää Hand in Handista tästä>>

Odotamme innostuneina mahdollisuutta jatkaa tätä työtä ja asettaa uusia tavoitteita vuodelle 2020!

Tavoite vuodelle 2020 .....

Vuonna 2020 jatkamme omistamiemme yhtiöiden seuraamista. ODINilla on paljon pieniä ja keskisuuria salkkuyhtiöitä, joissa meidän äänellämme on suuri merkitys. Näitä yhtiöitä on vähemmän edustettuina suurissa sijoitusyhtiöissä, ja siksi uskomme vaikutuksemme voivan olla merkittävä.

ODIN tukee YK:n kestävyystavoitteita ja haluaa työskennellä sijoituskohteittemme toiminnan (ja oman toimintamme) avulla vuodeksi 2030 asetettujen tavoitteiden
saavuttamiseksi.

Tänä vuonna olemme valinneet viime vuoden tapaan kolme teemaa, joihin erityisesti keskitymme vuoden aikana. Kaksi näistä liittyy tavoitteisiin 13 ja 8.

Ne ovat:

- **Yhtiöiden tavoitteet, jotka liittyvät kasvihuonepäästöihin ja ympäristöön (SDG 13)**
- **yhtiöissä noudatettaviin työehtoihin (SDG 8)**
- **eturistiriitoihin**

Tavoitteemme on tuottaa lisäarvoa osuudenomistajillemme. Mielestämme voimme saavuttaa tämän tavoitteen sijoittamalla yhtiöihin, jotka ajattelevat pitkälle tulevaisuuteen ja jotka ovat hyvin valmistautuneita vastaamaan yhteiskunnan asettamiin vaatimuksiin.

Pyrimme löytämään hyvät yhtiöt, ja kestävyysnäkökohtien huomioon ottaminen on erottamaton osa sijoitusfilosofiaamme.

Tämä rahoitusalan osa-alue on kehittymässä merkittävästi paitsi käytettävissä olevan tiedon ja raportoinnin osalta, myös uusien tulossa olevien standardien osalta. Tavoitteemme on olla yksi eturivin toimijoista tällä alueella ja edistää paremman tulevaisuuden saavuttamista.

VEGARD SØRAUNET
SIJOITUSJOHTAJA

ODIN Rahastot, Mannerheimintie 20 B, 6. krs - 00100 HELSINKI
Puhelin: +358 (0) 9 4735 5100, Yritystunnus: 162 82 89-0

ODIN Forvaltning, Fjordalléen 16, N-0250 OSLO, Postboks 1771 Vika, N-0122 OSLO
Puhelin: +47 24 00 48 00, Yritystunnus: 957 486 657
ODIN Forvaltning AS on SpareBank 1 Gruppen AS:n kokonaan omistama tytäryhtiö

odin.fi